

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

- 1.1. A költségvetési szerv
- 1.1.1. megnevezése: HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
- 1.1.2. rövidített neve: HUN-REN BLKI
- 1.2. A költségvetési szerv idegen nyelvű megnevezése
- 1.2.1. angol nyelven: HUN-REN Balaton Limnological Research Institute,
HUN-REN BLRI
- 1.3. A költségvetési szerv
- 1.3.1. székhelye: 8237 Tihany, Klebelsberg Kuno utca 3.
- 1.3.2. telephelyei:

	telephely megnevezése	telephely címe
1		8237 Tihany, Klebelsberg Kuno utca 14.
2		8237 Tihany, Klebelsberg Kuno utca 16-18.
3		8237 Tihany, Klebelsberg Kuno utca 20.
4		8237 Tihany, Váralja utca 1.
5		8237 Tihany, Váralja utca 3.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

- 2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2021. április 1.
- 2.2. A költségvetési szerv jogállását meghatározó jogszabály: a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény
- 2.3. A költségvetési szerv jogelőd költségvetési szervének

	megnevezése	székhelye
1	Ökológiai Kutatóközpont	8237 Tihany, Klebelsberg Kuno utca 3.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

- 3.1. A költségvetési szerv irányító szervének
- 3.1.1. megnevezése: HUN-REN Központ
- 3.1.2. székhelye: 1052 Budapest, Piarista utca 4.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

- 4.1. A költségvetési szerv közfeladata:

A HUN-REN BLKI a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvényben megjelölt közfeladatokat látja el központi költségvetési szervként, a jelen alapító okiratban meghatározott és részletezett körben.

- 4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	721000	Természettudományi, műszaki kutatás, kísérleti fejlesztés

- 4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

A HUN-REN BLKI fő feladata a magas szintű alap és alkalmazott kutatás a limnológia és egyéb biológiai, ökológiai diszciplínák területén. A HUN-REN BLKI elődje, amelyet 1926. március 13-án a vallás- és közoktatásügyi miniszter 735/1926. V. K. M (III.13.) számú rendeletével hozott létre Tihanyban, a HUN-REN BLKI székhelyén Magyar Biológiai Kutatóintézet néven, az ezt követő 86 év során többször változott néven folytatott limnológiai, egyéb biológiai és ökológiai kutatómunkát, majd 2012-ben az e székhelyen alapított Ökológiai Kutatóközpont egyik intézete lett. A HUN-REN BLKI néven újra önálló tihanyi kutatóintézet feladata az évszázados kutatási hagyomány értékeire alapozva tudományos módszerekkel feltárni a Balaton és vízgyűjtőjének élővilágát, annak tér és időbeni változásait, életfolyamatait, anyagforgalmi sajátosságait és az ezekre hatással lévő környezeti és antropogén tényezőket. Feladata emellett általánosan elősegíteni az édesvízi, a vizes, illetve más élőhelyek és élőviláguk megőrzését, kutatási eredményekkel, szakmai információkkal támogatva a fenntartható fejlődés megvalósulását elsődlegesen a Balaton térségében, illetve a Kárpát-medencében.

A HUN-REN BLKI alaptevékenysége során kiemelten foglalkozik:

- a vízi és az azzal határos szárazföldi életközösségek összetételével, tér és időbeli szerveződéssel és az ezekre ható környezeti tényezőknek a vizsgálatával, a limnológia tudományág átfogó alap- és alkalmazott kutatási kérdéseivel;
- az élőhelyek, a biodiverzitás és a vízminőség védelmével kapcsolatos hatályos nemzetközi egyezményekkel összefüggő kutatásokkal, különös tekintettel az Európai Unió Víz Keretirányelve és más, a természet védelmét szolgáló EU és hazai jogszabályok, nemzetközi egyezmények végrehajtásának szakmai hátterére;

- a tájhasználat, a tájrendezés, a vízhasznosítás, a vizek szabályozása, valamint vizeink környezeti állapotát módosító egyéb beavatkozások hatáselemzésével, illetve a helyreállításra irányuló tevékenység tudományos megalapozásával, továbbá a globális, regionális és lokális léptékű ökológiai folyamatok háttérének és összefüggéseinek vizsgálatával, rendszereinek elemzésével és modellezésével, a vízi ökoszisztéma szolgáltatások fenntarthatóságának ökológiai és szocio-ökológiai vizsgálatával;
- a Balaton és vízgyűjtőjének víztesteivel és vízi élővilágával összefüggő tájtörténeti, környezettani és környezetanalitikai, limnológiai, ökológiai, ökotoxikológiai, összehasonlító élettani és szocio-ökológiai kutatásokkal;
- a Balatont és más hazai víztesteket érintő közcélú kutatásokkal, illetve igény alapján vélemények, tanácsok szolgáltatásával az állami és szakmai szervezetek számára (kiemelten a Balaton kezelésében feladatokat ellátó szervezeteket, mint a területileg illetékes vízügyi és nemzeti parki igazgatóságok, kormányhivatalok környezetvédelmi, katasztrófavédelmi, építésügyi, közlekedési hatóságai, fejlesztési tanács, a térségben működő megyei és helyi önkormányzatok);
- a közvélemény számára tudományos információk közreadásával, tudományos ismeretek terjesztésével a társadalom, az állampolgárok ökológiai szemléletének, környezettudatos magatartásának formálása érdekében.

A HUN-REN BLKI a Balaton és vízgyűjtőjét érintő kutatások területén kiemelten foglalkozik:

- a Balaton hosszú távú limnológiai kutatásával, köztük a Balaton és vízgyűjtőjének biodiverzitásával, a közösségek szerveződésével kapcsolatos kutatásokkal; a mintavétel, a monitorozó rendszerek hatékonyságának kérdéseivel és fejlesztésének lehetőségeivel, hidrobotanikai (pl. algák és makrofiták kutatása) és hidrozoológia kutatásokkal (pl. zooplankton, élőbevonat, makrogerinctelen-fauna, gerinces taxonokat érintő ökológiai kutatások);
- a Balatont és vízgyűjtőjét érő természeti és emberi hatások megfigyelésével, vizsgálatával, tudományos elemzésével, előre jelzésével és modellezésével, különösképpen a klimatikus, vagy egyéb eredetű hidrológiai változásoknak a Balatonra és vízgyűjtőjére gyakorolt hatásaival;
- a Balatonon, annak vízgyűjtőjén, illetve ezek vízi és környező élővilágában lezajlott és folyó tájtörténeti változások elemzésével; az idegen-honos inváziós fajok terjedésével és azok hatásaival, az eredeti élőhelyek, a fauna és flóra őshonos elemeinek helyreállítási lehetőségeinek vizsgálatával;
- a Balaton anyagforgalmával kapcsolatos produkcióbiológiai és táplálkozásbiológiai kutatásokkal, vízi élőhelyek természetes folyamatainak modellezésével laboratóriumi és kültéri kísérleti rendszerekben, tápelemforgalmi és mikrobiális ökológiai kutatásokkal;
- környezetanalitikai, ökotoxikológiai és élettani kutatásokkal, vízi teszt/modell szervezetek alkalmazkodóképességének és stressz rezisztenciájának, viselkedés-élettanának kutatásával;
- az ökológiai, a gazdasági és a társadalmi érdekek harmonizálásának elősegítésével, kiemelten az ökológiai szemléletmód érvényesítésével a vízgazdálkodásban, a területfejlesztésben, valamint az agráriumban (mező-, erdő- és halgazdálkodásban).

A HUN-REN BLKI kutatási feladataihoz kapcsolódó egyéb feladatok:

- együttműködik hazai kutatóhelyekkel (elsősorban szakintézményekkel, felsőoktatási intézményekkel), más országok tudományos intézményeivel, nemzetközi tudományos társaságokkal, velük kapcsolatokat tart fenn és létesít, közös kutatásokat folytat, elősegíti a magyar limnológiai, hidrobiológiai, ökológiai kutatások jelenlétét a nemzetközi tudományos életben, hazai és nemzetközi tudományos programokat és konferenciákat szervez;
- segíti a tudomány eredményeinek széles körű kommunikációját, tudománykommunikációs feladatokat lát el;

- szorgalmazza és segíti a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását, tevékenységével összefüggésben tudományos, szak- és ismeretterjesztő kiadványokat jelentet meg, információkat tesz közzé, szakkönyvtárat működtet, szakértői tevékenységet lát el elsősorban a természet- és környezetvédelem, a vízgazdálkodás, és a halászat területén;
- együttműködik felsőoktatási intézményekkel, részt vesz az oktatómunkájukban, képzési és továbbképzési feladataikban;
- kutatási infrastruktúrát működtet és tart fenn, azt a kor követelményeinek megfelelően fejleszti, amihez kutatási eszközöket és anyagokat szerez be, a használatában lévő ingatlanokat nyilvántartja, azokat üzemelteti, fenntartja és szolgáltatásait biztosítja.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	014020	Biotechnológiai alapkutatás
2	014030	Természettudományi, műszaki alapkutatás
3	048010	Gazdasági ügyekkel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
4	049020	K+F tevékenységekhez kapcsolódó innováció
5	054020	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása
6	055010	Környezetvédelemmel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
7	075010	Egészségüggyel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
8	081071	Üdülői szálláshely-szolgáltatás és étkeztetés
9	082042	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
10	082043	Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
11	082044	Könyvtári szolgáltatások
12	082070	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése és megóvása
13	083020	Könyvkiadás
14	083030	Egyéb kiadói tevékenység
15	093010	Felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzések
16	094120	Szakirányú továbbképzés
17	094210	Felsőfokú oktatás
18	095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: országos

4.6. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységének felső határa:

A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységének felső határa a módosított kiadási előirányzatok 33%-a.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A HUN-REN BLKI egyszemélyi vezetés alatt áll, tevékenységét a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény alapján vezető állású munkavállalóként az igazgató irányítja.

Az igazgatót a HUN-REN Központ elnöke nevezi ki határozatlan időre és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. Az igazgató kiválasztásának módjáról és az egyéb munkáltatói jogok gyakorlásáról a HUN-REN Központ elnöke belső szabályzatban rendelkezik.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	munkaviszony	a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény